

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Árvizek.

Árviába minden emberi erőlködés, az elemek ismét megmutatták, hogy velük szemben gyenge az ember. A pehelyszerű, puha hó akárhányszor útját állotta e télen a prűszkölő gőzparipának; a folyók hullámai pedig egyszerűen elsöprik az eléjük rakott gátakat s rommá tesznek várost, határt, mindent.

És vajjon így kell-e ennek lennie? Régebb emberek azt állítják, hogy nem; mert az árvízi szerencsétlenségek csak azóta vannak napirenden, mióta a telhetetlen ekevas a folyók medrére s ártereire vássa fogait.

Igaz ugyan, hogy száz meg százezer hold föld lett a szabályozások által termővé átalakítva; az is igaz, hogy egyesek meggazdagodtak emellett, az állam pedig egypár milliónyi adóval többet vesz be miattuk.

De nézzük meg az érem másik lapját is! Statisztikusok bizonyítják, hogy mindazok a töltések, melyek veszélyeztetett pontokon verettek, három árvíz alatt átlag egyszer beszakadnak, vagy ha nem, hát jóformán újból építendők, úgy megromlanak.

Már most, ha a vizektől elfoglalt területek átlagos jövedelmével szemben kiszámítjuk azokat a rengeteg károkat, melyek csak egyetlenegy ilyen szerencsétlenség alkalmával egész vidékeket sújtanak: nézzük csak, vajjon miféle mérleg mutatkozik?

A bevetett terület, a mag és a munka oda-vevő, és pedig nemcsak azon a területen, mely különben vízjárás szokott lenni, hanem még sokkal nagyobb darabon; mert a töltések ellenállása folytán meggyülemelő víztömeg, mely különben a maga útján elhőmpölygött volna, mind ott ömlik szét, ahol legelőször kaput törhet magának.

Igy azután éppen a töltések lesznek az okai annak, hogy nagy áradás idején vidékenként ezer meg ezer holdnyi olyan vetés, sőt számtalan olyan falu is víz alá kerül, mely a gátak létezése előtt árvíz soha nem ismert. Továbbá a vízjárásokból kihalított területeknek mezőgazdasági üzembetele folytán, az illető vidékeken természetszerűleg leszállott a többi föld ára is. Másrészt meg az ilyen hódított terület az állami stb. adókon kívül oly külön terhet visel, hogy a mai gabnaárak mellett alig érdemes érte más, különben soha nem veszélyeztetendő, területeket is kockára tenni. Ki nem tudja, mennyi százezerbe és millióba kerülnek az ilyen töltések? mennyi pénz és munkaerő kell fentartásukra? És mindezen beépített töké kamattalanul ott hevernek a pusztító elem szélén, hogy mihelyt szeszélye tartja, egy hullámcsapással elsodorja azokat.

Végül az ártereknek erős szakos kultúra alá vétele folytán elesünk azon nem megvetendő hasznoktól is, melyeket az ilyen vízjárások azelőtt nyújtottak. Avagy nem köztudomású-e, hogy régente vizeink csak úgy nyüzsgöttek a haltól? holott most, ivásra alkalmas, hajtó nem zavarta helyiségek hiánya miatt, néha még a leghíresebb halásztelepeken sem kaphatni halat, vagy ha van, éppen ritkasága miatt, méregdrága. Kétes, vajjon ha kiszámítjuk, mekkora hasznót hajtott a halbőség úgy egyeseknek, mint általában, ugyan nagyobb lesz-e az a haszon, melyet az árterek felszántása bizonyítanul nyújt, annál, melyet a természetes állapotból azelőtt huzhattunk?

De nemcsak a halászatot mozdították elő az árterek; hanem nyomukban kitiűző legelő is keletkezett, melynek becsét és hiányát annál jobban fogjuk érezni, minél inkább feldaraboltatik, ahol még van, a járásföld.

Mert ne higgye senki, hogy a mostani alacsony húsárakat a marhabőség idézi elő; a bécsi nemzetgazdasági közlönyök számokkal rámutatnak, hogy a jószág árának pangását leginkább az okozza, mert az egész Alföldön minden eke alá vonható területet felszántanak, ártereket feltörnek, járásokat felosztanak; és így a meglevő marhaállomány, az eltartás szűkében nagy kina-

latnak, csekély keresletnek van kitéve, minnek folytán az árak állandóan nyomottak.

Azelőtt minél nagyobb volt az ártér, annál könnyebben s hamarabb leszaladt róla, a felső olvadások megszüntével, a víz és az iszaptrágyázta területeken buja selyemfű hajtott fel, melytől szemlátomást hízott a ráeresztett jószág. Helyenkint nádasok képződtek, háziiparilag feldolgozható gyékény és káka burjánzott elő, füzesek ugyszólván maguktól termettek s a környék szegénységének állandó nyitott kincses bányaképen ha nem is könnyű, de oly kenyeret adtak, mely egy vagy más alakban mindenkor megszeghető, hozzáférhető volt.

Most a szegény egyszer dolgozik és keres a töltésen, aztán ha az kész, miatta s általa vesztélyben van előbb soha nem féltett vízmentes földje, sőt háza is.

Nem abban áll a nemzetgazdasági haszon, ha egy-két latifundiumos földesur milliómossá lesz a gátak huzása által; hanem abban, ha sohasem kerül elő, ami a töltések miatt most napirenden van, hogy: itt egy virágzó város, egy sereg falu, egy vagy több határnyi vetés eluszik s ennek folytán százan és ezren, kik előbb ahogy úgy megélhettek, földönfutókká lesznek s a társadalom könyörületére, a soha meg nem szűnő adakozásra és segélyre szorulnak.

Továbbá nemzetgazdaságitag megfontolandó az is, hogy az árvíz sújtotta vidékek nemcsak az árvízes földterületre nézve, hanem rendszeren egyáltalán adóképtelenné lesznek és inséges helyzetükben oly elutasíthatlan kérelmekkel appellálnak az állam humanitására, melyek teljesítése esetében teljesen semlegesül azon adótöbblet, melyet előbb a szántható árvízes terület után fizettek.

Mindezen adatokat összefüggésükben vizsgálva, nem mondható alaptalannak azon feltevés, hogy a vízjárástól elhódított területek haszna egyenes arányban áll a rája fordított tökével, fáradsággal és kockázattal, kivált ha a vízjárások területeknek főntebb említett kihasználását is figyelembe vesszük.

Nem akarja e cikk azt vitatni, hogy sehol sem csináljunk töltéseket; hanem igen is jogosnak vélelmezi azt a következtetést, hogy amely töltést már egyszer a víz elszakított, azt újból többé helyreállítani nem érdemes. Mert ami megtörtént egyszer, megtörténhetik ismét, kivált a mi vizeinknél, melyeknek medrei egyre jobban eliszaposodnak és így a víz színét főlebb-főlebb emelik.

Tisztelet-becsület a technikának, mindenki meghajlik e tudomány nagy fejlettsége előtt; de ő meg hajoljon meg a leghatalmasabb elem előtt. Mert a tengerrel szemben töltésekkel védelmezett Belgiumra stb. való hivatkozás semmi vigaszt nem nyújt akkor, midőn évről évre látjuk, hogy egész vármegyék, járások s vidékek pusztulnak el, dacára annak, hogy határukat a technika minden kívánalmának megfelelő és szakértők által épített töltések védelmezik. Ha a szegedkörnyéki legmagyarabb Tisza-vidék végkép tönkremegy és minden évben új meg új földönfutóvá lett néprajokat bocsájt az ország minden tájéka felé: akkor az a körülmény, hogy a töltéseket a technika mai álláspontja szerint csinálták, semmivel sem ér többet, mint az árváknak ama keserű önvizsgálata, hogy apjuk orvosi segéllyel halt meg.

Ezekre tekintettel anélkül, hogy a modern vízépítéset óriási haladásait gúnyolnók, nem tartjuk fölöslegesnek a vizektől környékezett és bőven átszégdelt vármegyénk gondolkozó férfainak figyelmébe ajánlani ezen főntebb kételyeket. Szám adatok híjában csak így általánosságban lehet azokat mérlegelnünk, azonban így is elég komoly jelentőségűeknek látszanak arra, hogy a kapzsiságból és körültekintés nélkül üzött gátépítéseknek határt szabjanak és a teherviselőket e részben ne csak a remélhető előnyökre, hanem a példák által igazolt hátrányokra is figyelme-
 sekké tegyék.

Plébánosválasztás és kegyuraság.

(Végszó.)

Az adorjáni plébános választásra vonatkozó ily című közlemények egy részével, mely nem e tárgyhoz, de a volt koronai kerületi községek kegyurasági jogáról szól, nem foglalkozom, mert azok kegyuri jogai és a gyakorlás módja tüzetesen meg vannak határozva, azok tekintetében ma már a legkisebb contraversia sem forog fenn; nem foglalkozom a több községi képviselő által aláírt nyilatkozattal sem, mert az a mily kevésbé tárgyiagos, oly kevés részben igaz; személyeskedésre pedig egy rész időm sincs, másrészt pedig nem szeretem a szájam ízét elrontani, de foglalkoznom kell azon cikkekkal, a melyek egyrészt D... n, másrészt pedig L. M. jegyekkel vannak aláírva; mert azok habár az általam kifejtett eszmékkel, a kijelölési jogot illetőleg contravers irányt követnek, el kell ismernem, hogy a kérdés lényegére hatottak s a kérdés felvilágosításához, mint teljesen avatott kezektől származottak nagyban járultak.

A vitás kérdés az maradt közöttünk csupán, hogy az adorjáni plébános választásnál van-e érseki kandidáció, helyesebben nominációnak helye? én azt vitatom: hogy nincs, s ezen véleményem mellett maradtam, a bizonyára szaktudós egyházi férfaktól eredt ellenérvelések dacára is.

Azt mondja egyik cikkíró ur, tisztázzuk az eszméket, de hogy ezt tehesük, előbb ismernünk kell az adorjáni plébánia keletkezését; teljesen egyetértek ebben a cikkíró urral, de hozzá teszem, hogy még ennél is szűkebb a kegyuri jogok általános keletkezését és természetét ismerni, hogy e kérdés eldöntésénél az ember tisztán láthasson és ítélhessen.

A kegyuri jog Magyarországon a kereszténység első századaitól fogva, a Király kizárólagos joga volt minden egyházakra nézve; ezt tanítja a hármas könyv I. rész 11-ik címe s ezt világosan kimondja az 1498. évi 67. és az 1518. évi 15. t. c. is; a Király ezen jogainál fogva ruházhatja fel a magán személyeket vagy testületeket kegyuri jogokkal.

Minthogy tehát nálunk a kegyuraság csak a felség adományozásából szerethetik meg; ennél fogva a kegyur jogai és kötelezettségei is, mint a magyar közjogba is vágó intézmény, főleg a reformáció kezdete óta országos törvények és fejedelmi intézkedésekkel szabályozottak; s ez nagyon szűkebb is volt, mert a kegyuri viszony oly mélyen bele van szöve a kath. egyház alkotmányába és közjogunknak is oly nevezetes fejezetét képezi, hogy ott teljesen elgazodni, az egyház és állam jogai összefüggésének elejét venni s az azok közti határvonalat megvonni, úgy az egyház, mint az állam érdekében ma is első rangú feladat.

Ami első sorban a kegyuri jog gyakorlását illeti, mint már fentebb kifejtém, ennek módját csak a jogforrás, melyből a jog származik, határozhatja meg; O-Kanizsa község a kegyuri jogot a kir. alapítólevéllel kapta; ebben pedig az mondatik, hogy az egyház pártfogói jog, mindazon kiváltságokkal, joggal és hatósággal, melyekkel az egyház pártfogói jog törvény és bevett szokás szerint gyakoroltatik, O-Kanizsa községet illeti.

D... n és L. M. cikkíró urak a gyakorlás módjára vonatkozólag egy 1800-ban kelt kir. resolúcióra hivatkoznak s azzal akarják beigazolni, hogy az érsek öminenciájának, bevett szokás szerint, a hármas kijelölési joga fennáll.

A hivatkozás azonban tévesen van idézve, mert az 1800. rendelet egészen mást mond, mint cikkíró urak; a hivatkozott rendelet ugyanis, szóról szóra így szól: („Episcopis relinquatur ad casum enasituri alicujus Beneficii Ecclesiastici secundum strictissimam conscientiam et subordinato sibi Clero, tria optima et dignissima Individua altissimo loco aut convenienti Patrono proponere, ea tamen ratione, ut candidationi etiam reliqui, bene meriti concurrentes juxta peractum in Concursu examen inserantur, eo ceterum subnexo, quod privati Domini Terrestres ab hacce benigna ordinatione alioquin exempti habeantur, Liberae item ac Regiae Civitates et propositis per Ordinariatum tribus Individuis unum eligere haud debeat, verum ipsis selectus e reliquis etiam bene meritis concurrentibus praescriptae Tabellae inserendis in salvo relinquatur.“) Vagyis magyarul: „A püspökökre bizatik, hogy valamely egyházi javadalom megüresedése esetén alárendelt papjaikból, legjobb lelkiismeretük szerint három legalkalmasabb egyént, terjesszenek a legfőbb helyre, vagy az illető kegyur elé, mégis oly módon, hogy a kijelölésbe a többi érdemes folyamodók is a zsinati vizsga eredményének megfelelőleg felvettessenek, azon hozzáadással, hogy a magán kegyurak ezen legkegyelmesebb intézkedés alól egyébként kivételnek, továbbá a szab. kir. városok nem tartoznak az egyházi hatóság által kijelölt három egyén közül egyet választani, hanem szabadságukban áll, az előirt táblázatban felsorolandó többi érdemes folyamodók közül is a választás.“

Ez az a jogforrás, a melyből a püspökök a nomináció, a kijelölés jogát merítik, és mert a püspököknek ezen kir. rendeletben megadott kijelölési joga alól csak a magán kegyurak és a szab. kir. városok vannak kivételképfelsorolva, a községek pedig nincsenek, innen következtetik az egyház emberei azt, hogy a hármas kijelölési jog mellőzésével bemutatási jogban a fent kö-

zölt 1800-ik évi augusztus 12-én kelt legkegyelmesebb rendelkezés a községeket nem részesíti.

Ezen legmagasabb intézkedés értendő az egyház-férfiak szerint azon törvény és bevett szokás alatt, mely mellett 63 évvel később adta meg Öfel-sége adománylevelével 1863. nov. 11-én 1757/1323. 1863. sz. alatt O-Kanizsa községének az Adorján hely-ségbeli egyházpártfogói jogot.

Aki azonban nem az egyház szemüvegén át nézi s olvassa el ezen kir. rendeletet; s aki a magyar köz-jogot legalább a történelemből ismeri, az nem ismerheti el, hogy a bemutatási jogot a községnek adományozó kir. adománylevelében foglalt ezen kifejezés: „törvény és bevett szokás szerint”, a hármas kijelölést, vagyis a korlátozást jelentené.

Vessünk csak egy visszapillantást a magyar köz-jogra s nézzük csak, hogyan állott akkor még a ma-gyar közjog; az az óriási különbség, amit tapasztalni fogunk, meg fogja cáfolni a t. cikkirő urakat és az egyházi férfiakat úgy, hogy ahhoz nem is lesz szüksé-ges a további kommentár.

1800-ban még Magyarországon rendi alkotmány volt; ennek folyományaként akkor még jogokat csak a nemesek élvezhettek és az egy-egy nemesként tekintett szab. kir. városok; a községek akkor még csak jobbágy-községek voltak, a rendi alkotmány adta jogokban tehát mint jobbágyok nem részesülhettek; akkor tehát még községekről mint jogszerezőkről, mint jogosítottak-ról semmiféle jogok tekintetében, de különösen kegyuri jogok tekintetében, a kir. rendelet nem is intézkedhet-tett, egyszerűen azért nem, mert jobbágyközségek ur-i jogokat nem szerezhettek. Most azonban, midőn 1848. március 15-e, melynek 40 éves ünnepét csak az imént ille meg egész Magyarország, mindany-nyunkat egyenlővé tett; most, midőn — hála alkotmá-nyosan uralkodó királyunknak — a népképviselőten alapuló magyar alkotmány adta jogok, mindannyunk kö-zös tulajdonát képezik, most — uraim — egy 1800-ban kelt kir. rendelet nem lehet irányadó; most, midőn minden ember szerzhet jogokat, szerzhetnek a községek is épp oly jogokat, mint a nemesek vagy a szab. kir. városok. Most tehát a községek vagy úgy tekintendők a patronátusi jogok gyakorlása tekintetében, mint a magán-kegyurak, vagy úgy, mint a sz. k. városok; mert nincs az a törvény, de az alkotmányos korszak kezdete óta az a kir. rendelet sem, mely a kegyuri jogok gyakorlása te-kintetében különbséget tenne, a községek és a szab. kir. városok, vagy a magán kegyurak között; egészen bizo-nyos, hogy ilyen nincs, onnan is, mert ha volna, érsek ur öminenciája bizonyára nem alapítaná jogát az 1800-ban kelt rendeletre, hanem hivatkoznék egy kö-zelebbire.

De másrészt még egy eklatans bizonyítéka van annak, hogy az érsek öminenciája az adorjáni plébános-választásra, a hármas kijelölésnek jogát soha meg nem szerezte; s ezen bizonyítékot feltalálják a cikkirő urak, azon alapítólévélben, mely a koronakerületi községek kegyuri jogait szabályozza, s mely 1877. május 12-én adatott.

Ebben ugyanis a következők foglaltatnak: „a volt 9 koronai uradalmi községben, a róm. kath. egyház kegyuri jogokat, oly módon adományozza a községek-nek öfelsége, hogy a lelkész a kalocsai érseknek hár-mas kijelölése alapján választassék” stb.

Az vitatják a t. cikkirő urak, hogy az adorjáni plébániára vonatkozó kir. alapítólévél ezen szavai: „tör-vény és bevett szokás szerint” elegendő az érsek hármas kijelölésének megállapítására; hát kérdem, mért nem volt elegendő a distriktusi 9 község kegyuri jogairól szóló kir. leirathatban is ilyenféle kitétel? miéért kellett ott vilá-gosan benne lenni, hogy a községek az érseki hármas kijelölés alapján választanak? És ha az adorjáni plé-bániára vonatkozó kir. adománylevelében ezen jog vilá-gosan az érsek öminenciája számára fentartva nincs; míg más hasonló okmányokban az rendesen fen-tartni szokott: nem világosan s eszhatatlanul azon meggyőződésre kell-e jutnunk, hogy itt, azaz Ador-jánon, az érsek öminenciájának kijelölési joga nincs? De nem is lehet, mert mint fentebb kimutatám, Ma-gyarországon minden patronátusi jog forrása az apos-toli kir. jog; ily forrásból pedig csak O-Kanizsa kö-zösége tudja jogát származtatni; míg az érsek hármas kijelölési jogát, csak a szokásra alapítja; hogy pedig a szokás folytán egy egészen más rendszer, egy hűbér rendszerből kifolyó s a rendi alkotmányra támaszkodó majdnem egy évszázaddal előbb kelt kir. rendelettel sza-bályozott állapot, átvitethetett-e a népképviselőre alapított, jelenlegi alkotmány szerinti állapotokra, midőn nincs is jobbágy; midőn kir. város és község között jogszerezés tekintetében különbség nincs; annak megbí-rálását minden éprézőkű alkotmányos érzelmű ember ítélte alá nyugodt lélekkel hocsátom.

De most, még azt mondhatná valaki, hogyha már a distriktusi 9 községben, a kijelölési jog érsek ömi-nenciájának fentartott a legfelsőbb helyen; ez bizony enged következtetni arra, hogy a legfelsőbb fórum elé kerülő Adorján ügye; ez is hasonló megoldást fog nyerni.

Ezt is azonban kénytelen vagyok kétségbe vonni, mert a viszonyok a distriktusi községek és Adorján kö-zött nagyon különbözök. A distriktusi 9 községben ki-mondhatott és fentartatott az érsek hármas kijelölési joga, mert azokban ezen jog már előbb fenállott s fenállhatott, mert éppen az ily koronai uradalmi közsé-gekben létező, valamint egyházi kezekben lévő patroná-tusoknál volt s van helye, ma is a hármas kijelölésnek, s mert azelőtt a 9 községben tényleg gyakoroltatott, érvényesülhetett a szokás, vagyis a fent leirt 1800-iki királyi rendelet. De itt Adorjánon, miféle szokást vagy miféle jogot tarthatna fenn magának az érsek, midőn az egészen új plébánia lévén, senki erre azelőtt jogokat nem szerzhetett; s az egyházi jog alapján és szellemé-ben járt el a királyi adománylevelével, midőn a terhe-ket viselő, alapító O-Kanizsa községének a jogokat is teljesen és minden korlátozás nél-kül megadta. Mert azon kitétel hogy a mások jogai épségben maradván; szintén egyáltalán nem tekinthető korlátozásnak, mert a jogok csak ott marad-hatnak épségben, a hol jogok már megvoltak; de a hol jogok nincsenek s nem is voltak, ott azok épségben sem maradhatnak.

És most legyen szabad reflektálnom még pár szó-val az adorjáni plébánia keletkezése és a patronátus alapításából Dr. . . n ur által felhozottakra.

Az teljesen igaz, hogy b. e. Kunst érsek az egy-házvédnökségi jogot úgy szándékozott kieszközölni Ador-jánon, hogy annak kormányja nem valóságos, kanon-szerűen felruházandó és beigtatandó plébánosra, hanem plébánosi helyettesi minőségben működendő adminis-trátorra, mely a község meghallgatása után általa lenne kinevezendő, bizassék. De e szándéka, a boldogult ér-seknek meghusult; mit a legfényesebben maga az ad-mánylevelével bizonyít, midőn kimondja, hogy az egyház-pártfogói jog, mindazon kiváltságos joggal és hatósággal, melyekkel az egyházpártfogói jog törvény és bevett szokás szerint gyakor-roltatik; O-Kanizsa községét illeti; hát hol van itt az adminisztratura? Vagy talán csak nem akarja az igen tisztelt Dr. . . n ur azt is vitatni, hogy az admi-nisztratura is a diploma azon szavaiban gyökerezik, hogy „törvény és bevett szokás szerint.”

Igaz, hogy a boldogult Kunst érsek a diploma vi-lágos rendelkezése dacára is, továbbra is mereven ra-gaszkodott kedvenc eszméjéhez az adminisztratúrához; de hogy ezt nem jogosan tette, az a fentebbiekből azt hiszem teljesen kiderül, mert akárhogy értesítette őt a helytartótanács a diploma adományozásáról; nem az ő értesítése, de az adománylevelé szavai az irányadók, az képezi O-Kanizsa község kegyuri jog forrását. De bizo-nyítja ezt azon körülmény is, hogy utódja Lonovits, a község kegyuri jogait s Adorján teljes önálló plébániai minőségét rögtön elismerte; nem azért, mintha ő is a referens kegyeket akartak volna osztogatni, hanem mert a diploma ezt így rendelé, mert O-Kanizsa az érsek ad-minisztracionális próbálgatásába soha bele nem nyugod-tott, sőt korlátlan szabad választási jogát is az érsek által minden időben vindikált kijelölési joggal szemben megoltalmazta. Hisz volt rá eset, hogy még konkurzust sem hirdettetett s megválasztá azt, kit jónak látott s csak a választás megejtése után értesíté az érseket, ki a megtörtént dologba, kénytelen-kelletlen bár, de belenyu-godott.

Ezek után kérdem kell a tisztelt Dr. . . n cikk-irő urat, bocsásson meg, de nem lehet azt mondani, hogy az ó-kanizsaiak túlkapásokat engedtek meg ma-guknak, midőn jogaikat mindenivel szemben megvé-delmeznék s iparkodtak s iparkodnak most is, és pedig eddig sikeresen, s talán azt sem lehet olyan határozot-tan állítani, hogy a kijelölés elleni tiltakozás az ado-mánylevelé nem kellő értéséből, az egyházi elveknek, törvényeknek és bevett szokásoknak nem szabatos tu-dásából, valamint a multaknak nem tüzetes ismeretéből származik. Mert amint méltóztatik látni, ismerjük és tudjuk mi azokat kellőképen, csak a felfogás a külön-böző; s amely körülményekből a cikkirő ur a kijelölési jogot hiszi kimagyarázhatni, épp azok a körülmények a mi legerősebb érveink a korlátlan bemutatási jogra nézve. És ha mindennek dacára mi mégis kiadjuk a bizonyítványt tájékoztatásunkról, hát ez csak onnan van, hogy nekünk a kitétel érseki levélről nem áll ren-delkezésünkre, s így azokat az okmányokat, melyek meggyőzhetnének bennünket tévedéseink jogosságáról, nem ismerhetjük, s fájdalom, ezekkel mélyen tisztelt Dr. . . n ur sem ismertette meg bennünket.

Egyébiránt a vita most már illetékes megoldást fog nyerni, mert az adorjáni plébánosválasztás az álta-lam felhozott két okból érsek ö minenciája által nem lett megerősítve; de mert az érsek ö minenciája az ezt tudató magas leirathatban kijelölési jogát újolag, és pedig a legnagyobb biztossággal fentartotta, a képviselő testület e részét a vall. és közokt. miniszterhez megfellebbezte, s ámbár O-Kanizsa község megint egy nagy hibát követett el, midőn egyik határozatával kimondta, hogy az érseki le-iratot egész terjedelmében megfellebbezi; a másik köz-vetlen utánna következő határozatban pedig ugyanezen megfellebbezett érseki leirat alapján, — az érsek kijelölési jogát persze el nem ismervén, — megint belement a választásba: mégis teljes megnyugvással nézünk a jövő elé, mert most már legalább azon fontos kérdések, melyek az adorjáni kegyuri jog kérdéséhez fűződtek, tisztáztatni és eldöntetni fognak, még pedig úgy, hogy a községekben felmerülhet hasonló esetekben precedenst fog az adorjáni eset képezni, különösen a kijelölési jog tekintetében.

Dr. Király Sándor,

Hirek.

Kinevezés. Garay József, felső-szent-iváni lel-kész, a pénzügyminiszterium mint kegyuraság által a dorozsói plébániára lelkészül bemutatván, ugyanoda a kalocsai bíboros-érsek által kinevezetett.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Pern-stein József újvidéki kir. járásbíróági díjnokat a szab-lyai kir. járásbíróasághoz irnokká nevezte ki.

A nagyhet. A zombori róm. kath. templomban a nagyheti szertartások a következő rendben fognak megtartatni:

Szerdán délután 4 óraker gyász-zsolozsma Je-remiás siralmával s a „Miserere.”

Csütörtökön reggel 9 óraker nagymise köz-áldozással; — délután mint szerdán.

Nagypénteken reggel 8 óraker német prédi-káció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelt mise a Passióval és Keresztimádással; mire a Szentség a szent Sírhoz vitetik; ezután bunyevác szent beszéd. — Délután 3 óraker magyar szent beszéd, melynek vé-geztével processió vezetetik a Kalváriához, honnét a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere.” — Esti 7 óraker a szent Sírál ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik.

Nagyszombaton-reggel 6 óraker körmenetileg Szentségkítétel. — 8 óraker tízszentelés, a husvéti gyer-tya megáldása diánsékkal, ezután a próféciák, kereszt-küszentelés, és minden szentek litániája, mire a feltá-madási nagy mise következik. — Az ünnepélyes feltá-madási körmenet esti 7 óraker tartatik meg.

Husvétvasárnapján reggel a 7 órai csendes mise után az étket megáldása; 8 óraker kis mise és német szent beszéd; 9 óraker csendes mise, utána bu-nyevác szent beszéd; 10 óraker ünnepélyes nagymise; délután 3 óraker vespernye.

Husvéthétfőn a szokott órákban megtartott szent miséken kívül 1/2 10 óraker magyar egyházi szó-noklat; — délután 3 óraker vespernye.

Nagyheti ájtatosságok. Jeremiás siralmait a zombori róm. kath. templomban szerdán és csütörtökön délután 4 óraker, pénteken pedig a kálváriai körmenet visszatérése után, körülbelül fél 5 óraker Berger Antal ur orgonakiséréte mellett a következő urhölgyek és urak fogják énekelni: és pedig szerdán Authné Thim Flóra, Sörös Antal és Szabácsy Mariska; csütörtökön Fejér Eulália, Buday Gergely és Városhy Tárcazy Jozsefn; pénteken Vojnics Izabella, Városhy László és Tessenyi Vilma.

Meghívó. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület ig. választmánya f. hó 29-én d. u. 4 óraker az alispáni hivatalos helyiségben ülést tart, melyre az ig. választmány t. tagjait tisztelettel meghívom. Kelt Zom-borban, 1888. március 25-én. Sehmausz Endre, alispán. — Tárgyak: Ertekezlet a kiállítás tárgyában. — Folyó ügyek. — Indítványok.

Városi közgyűlés. Zombor sz. királyi város törvényhatósági bizottsága 1888. évi március hó 28-án délelőtti 9 óraker a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri havi jelentés. 2. A városi tanács mint állandó választmány előterjesz-tése az 1888. évi pótdadónak 33%-ról 41%-ra leendő fel-emelése tárgyában. 3. Belügyminiszteri rendelet a közép-kereskedelmi iskola tárgyában alkotandó szabályrendelet iránt. 4. Vallás és közoktatásügyi miniszteri rendelet Czeder Jánosnak a Falcione Gyula-féle alapítvány irányában fennálló tartozása rendezése tárgyában. 5. Köz-igazgatási bizottság jelentése az ülésekről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 6. Közigazgatási bizottság jelen-tése a közigazgatási ágaknak a lefolyt félévi állapotáról. 7. Zsigmondy Béla vállalkozó mérnök megkeresése az artézi kút továbbfúrása tárgyában. 8. A lakatya épí-tési telkeihez szükséges 210 öölnyi területnek Melcher Ferencről leendő megvétele iránti határozathozatal. 9. A m. kir. államvasutak részére átengedendő 40 öölnyi földterület iránti határozathozatal. 10. Az igatói és ne-tán megfűrölendő más állásoknak választás utján leendő betöltése. 11. Polgármesteri előterjesztés az addógyi hátra-lékos munkálatok feldolgozása által igénybe vett ren-dkívüli munkakerékek az év végéig leendő alkalmazása tárgyában. 12. A házipénztár 1887. évi zárszámadása. 13. A közvesézi alap 1887. évi zárszámadása. 14. A közmunka alap 1887. évi zárszámadása. 15. Az ösz-töndij alapok 1887. évi zárszámadása. 16. A kórház-és szegény-alapok 1887. évi zárszámadása. 17. A Falcione Gyula-féle ösztöndij alapítvány költségvetése. 18. A gaz-dasági és pénzügyi bizottság előterjesztése a Falcione Gyula-féle alapítványi ház helyreállítás iránt. 19. A gaz-dasági és pénzügyi bizottság javaslata dr. Margalits Ede és társai indítványa tárgyában az Erzsébet és Deák Ferenc körút egy részének befásítása és a nyári ut elzá-rása iránt. 20. A gazdasági és pénzügyi bizottság javas-lata a városi házi-pénztár 1871—1886. évi megvizsgált számadásaira a felmentvény megadása iránt. 21. A gaz-dasági és pénzügyi bizottság javaslata a városi javadalmakat kezelő választmánynak 1886. évi számadásai tárgyában. 22. A gazdasági és pénzügyi bizottság elő-terjesztése a helybeli toronyórák tárgyában. 23. A gaz-dasági és pénzügyi bizottság javaslata a városi földek hasznosbérbeadása tárgyában. 24. Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata Schubert Ignác városi hivatalszolga jutalmazása tárgyában. 25. Gazdasági és pénzügyi bi-zottság javaslata a vágóhídi szabályrendelet tárgyában. 26. A szintügyi bizottság javaslata a színháznak az 1888-ik évi őszi idényre leendő átengedése tárgyában. 27. A szintügyi bizottság javaslata a színháznak ápril hóban 12 német operette előadásra leendő átengedése tárgyában. 28. A városi postaföldek iránt kötött hasznos-bér szerződés jóváhagyása iránti intézkedés. 29. Zányi Lajos II-od aljegyző újabb szabadságidő engedélyezése iránt. 30. Kapdemörd György iródatiszt kérvénye fi-zezési előleg és 4 heti szabadságidő megadása iránt. 31. Bikár Vazul adópenztárnok kérvénye 250 frt fizetési előleg megadása iránt. 32. Netán időközben beérkező sürgős ügyek. Kelt Zomborban, 1888. évi március hó 24-én. Dr. Csuhás Benő, polgármester.

Topolyáról írják: A tömeges biztosításokat az „Első Magyar Általános Biztosító-társaság” nyerte el, mint olyan, mely a legkedvezőbb ajánlatokat tette, egy a közönség, mint az önkéntes fűzőlt-egylet javára, cse-reptetőt 20 kr, faszindelyt 50 kr, nádtetőt 1 frt és az egész díjból 15% engedményt 12 évre az 1-ső és 7-ik év ingyen. A kezeléért az egylet kap 15%-ot és szük-ségekre előleget 10 évre kamat nélkül 2500 frtot, melyet a %-kal törleszt.

Népmozgalmi adatok 1887. évről Zomborban.

Vallás	Született		Ösz-szesen	Mehalt		Ösz-szesen	Haza-ságra kült pá-pok szá-ma
	fiu	nő		fényem	nőnemű		
Róm. kath.	277	228	505	272	233	505	89
Görög keleti	211	222	433	198	202	400	83
Izraelita	11	11	22	7	4	11	7
Agost. evang.	—	2	2	2	1	3	1
Főösszeg	499	463	962	479	440	919	180

Az evang. reform. vallásuk adatai hiányzanak.

Pisztoly párbaj. Topolyán dr. T. és dr. Cz. ügyvédek közt f. hó 22-én az ugynevezett nyugati tem-tőben pisztolypárbaj folyt le, a március 15-én köztük történt kölcsönös dulakodás és sértegetés miatt. A felek sértetlenek maradtak és párbaj után kibékkilték.

Vásárok a megyében ápril hóban: Baján 24-én. — Hódsághon 9-én. — Jankovácon 3-án. — Kulán 29-én. — Ó-Becsen 8-ikát megelőző vasárnap. — Piv-nicán 17-én. — Sztanisicon 12-ikét megelőző hétfőn. — Titelen 6-án. — Topolyán 18—19-ikét megelőző vasár-nap és hétfőn. — Új-Szivacon 3-án. — Zsablyán 15-én. — Csantavéren május 1-sejét megelőző vasárnap és hétfőn.

Kérjük akiket illet, hogy rakassák ki a sétálóra a padokat.

Gyászshir. Topich Tavasy Márton f. évi március hó 23-án, 70 éves korában, házasságának 40. évében, szívizélhűdés következtében Bezdánban elhunyt. A bol-dogultnak hült tetemei f. évi március hó 25-én délutáni 4 óraker a bezdáni alsó sírkertben örök nyugalomra helyezettek. Béke poraira.

O-Kanizsa város képviselője az imént több ol-dalról kifogásolt választás helyett újból papot választott Adorjánra és újból dr. Névery Sándor lett a győztes, még pedig 6 szótöbbséggel. A választás ellen dr. Király Sándor, ó-kanizsai ügyvéd felebbezést adott be a vármegyéhez.

Rabipari munkák. A zombori kir. ügyészség felügyelete alatt álló fogház rabipara által készített, megvesztegetéssel készített, tartós s csinos kerti asztalok, padok, székek, vászonnal bevont nyugszékek és csukló székek, egy kézi mángorlók jelenleg nagyobb készletben raktáron vannak s jutányos szabott árak mellett a zombori kir. fogházfelügyelőség (megyeház, fogház, udvar földszint) vásárolhatók; ugyanoda intézendők a vidéki megrendelések is, melyek a készlet kimerültéig haladéktalanul, a készlet kimerülte után pedig előjegyzési sorrendben teljesítenek.

A honvédőrmesterek pisztolya. A szolgálatvezető honvédőrmestereknek, kik újabb idő óta tulajdonképpen tisztikardot és forgópisztolyt hordanak, a honvédelmi miniszter rendelete szerint fejenként harminc darab töltést adnak. A tényleges állományból bevonuló őrmesterek a forgópisztoly begyakorlására évenként és fejenként 20—20 teljes töltést kapnak.

Gyászhir. Alulírottak a magok egy számos rokoni nevű, mély fájdalommal jelentik a szeretett feleség, anya, gyermek, testvér illetve sógoronőnek ifj. Ertl Jánosné szül. Horák Annának folyó évi március hó 23-án, d. u. 1/4 órákor, életének 28-ik, boldog házasságának 11-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. Az istenben boldogult hült tetemei folyó hó 25-én, délután 5 órákor fogtak a szt. Rókusához címzett sírkertben örök nyugalomra térni. Az engesztelő szent mise-áldozat lelke üdvéért pedig április hó 9-én, reggeli 9 órákor fog a helybeli plébánia templomban az Úrnak bemutatni. Baja, 1888. március 23-án. Áldás és béke hamvaira! Ifj. Ertl János, férj. János, Anna, László, Magdolna, Irma gyermekei. Horák István és neje szül. Maison Karolin szülők. Ertl Józsefné szül. Horák Magdolna testvér. Ertl Karolin férj. Kék Lajosné sógor. Ertl József, Ertl István, Kék Lajos sógor. Id. Ertl János ipa.

A palánkai polgári leányiskola növendékei f. é. április hó 2-án a casinóban estélyt rendeznek. Műsor: 1. „The Peri and Paradise.“ Előkép. (Lebendes Bild.) Schwartz E. és Iklódy B. 2. „Az utolsó alamsza.“ Petőfi Sándortól. Szavajja: Fűke Gizella. 3. „Das Mädchen aus der Fremde.“ Előkép. (Lebendes Bild.) Kohn A., Steinitz R., Simándy P., Kopp K., Rosenstok F., és Deutscher Sz. 4. „Erinnerungs-Walzer.“ Von Johann Strausz Vater. Előadják az összes növendékek. 5. „Des Sängers Fluch.“ Von Uhlend. Szavajja: Temer Katica. 6. „Fenn az ernyőn nincsen kas.“ Szíjligetitől. Előadják: Perlesz J. és Schwartz E. 7. „Der überfall auf dem Wasser.“ Előkép. (Lebendes Bild.) Steinitz H., Schropp J., Iklódy B., Reiter K., Abelsberg T. — Bartl Ödön, Schmidt Gusztáv, Fürst Zsiga és Fűke Sándor. 8. „Les hirondelles, par Béranger.“ Szavajja: Gubatta Emma. 9. „Pandora.“ Gipsz alak. (Gips-Gestalt.) Előkép. (Lebendes Bild.) Steinitz Riza. 10. Tánc.

Gyilkosság. Katymáron folyó hó 21-én Gunity Mihály, ottani lakos, Allaga András, szintén ottani lakossal, munkaközben összeszólalkozott. Allaga András magát leve által elragadtatva, a kezében volt nádvággal oly szerencsétlenül ütött Gunity Mihály fejére, hogy a hegyes és éles eszköz a fejtetőn behatolva, még a nyelvet is átszúrta. A vágás feltétlenül halálos volt. A gyilkos azután a mélyen behatolt nádvággal a meggyilkoltnak fejéből kihúzta, azonban, hogy ezt tehesse, lábával az áldozat nyakára hágtott, mert így nagyobb erőt fejtetett ki. Erre nyomban a községhezához sietett, ott magát feljelenté és az eljárásság által az almási kir. járásbíróhoz börtönbe szállíttatott.

Első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási-társaság gőzhajóinak menetterve 1888. évi március hó 25-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre és Beesbe: naponta 9 órákor este. Első menet március 27-én. Lefelé: Bezdánból Zimony-Belgrádba: naponta 9 órákor reggel. Bezdánból Orsova-Galacig: szerdán, pénteken és vasárnapon 9 órákor reggel.

A helybeli főgimnáziumban szombaton 11 órákor osztrák ki az értesítők. Akkor kezdődött az április 3-án végződő hűsvégi szünidő. Azonban a katolikus ifjak vallásgyakorlataik teljesítésére kötelesek ittmaradni és csak kedden, áldozás után, lesznek egészen szabadok.

A csitaonica alatti vendéglőben vasárnapok kezdve schweehati fehér és fekete sör fog kimérteni.

Felülfizetés. A hódásági ifjúság által f. évi március 15-én a gyermek-óvó javára rendezett bójtó mulatság alkalmával szívesek voltak a nemes célra a következő urak felülfizetni, u. m.: Albrecht örnagy 1 frt, Schlagger Gyula főjegyző 1 frt, Lanner örnagy 1 frt, Rausch Antal 1 frt, Rausch Ede 2 frt, Turszky J. Gyula 2 frt, Nagy Ferenc 30 kr, N. N. 23 kr. Összesen 8 frt 53 kr.

Kiknek kell az idén fegyvergyakorlatra bevonulni? A honvédelmi miniszter a folyó évi fegyvergyakorlatokra vonatkozólag a következőket rendelte el: a közös hadsereg kötelékébe tartozó havidijasok és legénység közül az idén fegyvergyakorlatra kötelezettek: a) általában az 1883., 1881. s 1879. évi sorozási évfolyamokba tartozó tartalékos tisztek és ugyanazon sorozási évfolyambeli tartalékos legénység; b) az egyéves önkéntesek sorából előléptetett azon tartalékos tisztek, vagy a legénységi állományba átlépett azon tartalékosok, a kiknek tartaléki szolgálati kötelezettsége a tényleges szolgálat megkezdésének hosszabb időre történő elhalasztása folytán, hét évnél rövidebb időre terjed; c) a tartalékos tiszteknek és a tartalékos legénységnek azon része, mely az elmulasztott 1887-ik évi fegyvergyakorlatot utánpótolni tartozik. A fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékos tiszteknek fegyvergyakorlata a folyó évben 28 napig, a tartalékos legénységé pedig 13 napig fog tartani. — A gyalog és vadász csapatokhoz tartozó legénység azon részének fegyvergyakorlati időtartama, mely az őszi nagyobb fegyvergyakorlatokhoz fog bevonulni, csak később határozatik meg.

Elvi határozat. Valamely mészáros-üzletnek, bejelentés nélkül való megszüntetése miatt az illető mészáros nem büntethető abban az esetben, ha a mészárszék megszüntetése folytán a lakosság marhahús-szükséglete tekintetében hátrányt nem szenvedett és a megszüntetést a községi előjárás is kívánatosnak tartotta.

Árvíz. Az alföldi vizek áradásával belvizünkben és réteinkben is rohamosan emelkedik a vízállás. Különösen a mosztonga árad s már a szomszédos szántóföldeket is kezdi veszélyeztetni. Ennél fogva Nicolits városi alkaptányunk személyesen intézkedett, hogy a veszélyeztetett helyeken a hidak és átjárók átvágassanak, hogy a víztömegnek szabadabb lefolyása legyen.

Hangverseny Almáson. Az országos vöröskereszt-egylet bács-almási fiókegylete f. é. április hó 2-án Bács-Almáson a nagyvendéglő termében, a helyi kisedő-óda javára hangversenyt rendez. A műsor következő: 1. Szózat, Vörösmarty Mihálytól. Előadja a bács-almási dalárka. 2. Váltakoztat. Herz A.-tól. Zongorán előadja * Liszt F. tanítványa. 3. La serenata. Hármias. Eneklő: Simkó Irma k. a., zongorán kíséri Werner Mariska k. a., gondonkán kíséri dr. Horváth Ákos ur. 4. Fölföldült világ. Czuczortól. Szavajja Sterk József tanító ur. 5. Variatio. Benesch J.-tól. Hegedűn előadja Porosz Ottó ur, zongorán kíséri dr. Horváth Ákos ur. 6. Magyar rhapsodia. Liszt Ferentől. Előadja * Liszt F. tanítványa. 7. Nabuco. Magánbasszus férfikkal. A magánrészt éneklő Porosz Ottó ur. 8. Rákóczi induló. 12 kézzel átírta dr. Horváth Ákos ur. Előadják: Simonovics Margit, Tober Emma, Werner Mariska, Werner Lujza, Simkó Irma és Schosberger Regina kisasszonyok. A hangversenyt tánc követi.

A zombori polgári kaszinó-egylet helyiségeiben 1888. évi március hó 27-én bójtó halpaprikás vacsora lesz, melyre a tisztelt tag urak tisztelettel meghívattak. Étlap: halpaprikás, stilt hal és egy üveg pécsi bor. Ára 1 frt 50 kr. Kezdeté este 7 órákor.

Értesítés. „Dalok a titkos szeretetről s elegendő költemények“ című kötetem, közbejött akadályok miatt május hó folyamán jelenhet meg; miről ez uton tisztelettel értesítem t. c. előfizetőimet. Szatmárt. Sió Ferenc.

A középkereskedelmi iskoláról a Bácska mult számban irt cikknek részint kiigazításán, részint pedig kiegészítésén vessek a következő megjegyzéseket: Az értekezlet nem azt állapította meg, hogy a középkereskedelmi iskola felállítását ajánlani fogja a törvényhatósági bizottságnak, mert hisz e bizottság azt már évek előtt elhatározta, e határozatát a vallás- és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyta, sőt az idei évre már az erre vonatkozó költségvetést is megállapította; hanem már ezen iskola részletes szabályrendeletét dolgozta ki s e szabályzatot, mely a törvényhatósági bizottság által hozott intézkedéseket foglalja egy szerves egésszé össze, fogja elfogadás végett ajánlani. E szabályrendelet alkotására egyébként maga a belügyminiszterium hivta fel sürgősen a város közönségét.

A cikk további részében tévesen említi azon feltételeket, a melyek a tanulók felvételére vonatkoznak.

Az előkészítő osztályba ugyanis mindazon tanulók felvételnek — tekintet nélkül a korra — akik vagy a népiszkola 6-ik, vagy a gymnasium, reál vagy polgári iskola 2-ik osztályát sikerrel végezték el, vagy pedig az ezen osztályokra előirt tananyagból sikerrel tesznek felvételi vizsgálatot. — A középkereskedelmi iskola (mely szervezésében teljesen megfelel a kereskedelmi akadémiáknak s csak e címet nem bírja még egyelőre) első osztályába oly 14. évtűbe menő, vagy idősebb tanulók vétetnek fel, akik vagy az iskola előkészítő, vagy a gymnasium, reál- vagy polgári iskola 4-dik osztálya sikeres bevégzését bizonyítvánnyal képesek igazolni, — avagy pedig az előkészítő osztályra előirt tananyagból sikerrel állják ki a felvételi vizsgálatot.

Az intézet az előkészítő osztályon kívül három osztályból áll. A harmadik osztály tanulói a tanév végén — a keresk- és a közoktatásügyi miniszteriumok által kiktűdött miniszteri biztosok jelenlétében — érettségi vizsgálatot tesznek.

Az érettségi tett tanulók a szoros értelmében vett kereskedelmi pályán kívül a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. törv. e. értelmében alkalmazást nyerhetnek még a következő életpályáknál:

- a) a postaszaknál (14. §.) mint posta-főtiszt, tisztí és gyakornoki tisztviselő;
- b) a pénztári szaknál (18. §.) mint központi állampénztári és adóhivatali tisztviselő, köztörvényhatósági pénztárnok, alpenztárnok, ellenőr, könyvezető, gyámi pénztárnok; államhádknál pénztárnok és ellenőr;
- c) kezelési szaknál (22. §.) mint dohány beváltási felügyelő, dohányárudai, raktári, lottó-igazgatósági hivatalnok;
- d) zálogházaknál (22. §.) mint zálogházi igazgató, ellenőr, könyvelő, pénztárnok, ellenőrzési számtiszt;

Továbbá a közmunka- és közlekedéstudügyi miniszterium 1881. évi 16,506. sz. a kelt határozata alapján lehetnek vasuti tisztviselők is.

Általán e tanintézet egyenlő rangú a gymnasium- vagy reáliskolával s ugyanazon jogokban és kedvezményekben részesül, melyeket bármely önálló középkereskedelmi iskola (keresk. akadémia), továbbá a főreáliskolák vagy főgymnasiumok élveznek (pl. egy évi önkéntesség.)

Kerestetik egy a jegyzői teendőknél némileg jártas egyén ki megbízható és szorgalmas, a feltételek a „Bácska“ szerkesztőjénél meg tudhatók.

A bajai városi tisztviselő, segéd- és rendőri személyzet nyugdíjszabályzatát a belügyminiszter jóváhagyván, e szabályzat most már életbe lép.

Felsőbb elismerés a néptanítóknak.

Minden tanító keblét édes öröm fogja el, midőn tapasztalja, hogy munkája és működése iránt mennél többen érdeklődnek.

Őrül ezért, mert ezen érdeklődésben jelét látja annak, hogy fáradságos munkáját elismerésben részesítik, hogy mindinkább terjed azon nézet, miszerint a jó tanító áldást hozó munkája által az emberiséget és a leendő honpolgárt oly állapotba juttatni törekszik, hogy az helyes nevelésből és a szükséges ismeretek birásából folyólag helyét az életben akként tudja betölteni, kötelemait a haza és az emberiség iránt akként teljesíteni, hogy büszkén vallhassa édes hazánk ezen nemzedékét a maga polgárainak és fiainak, az iskola pedig a maga neveltjeinek!

Mily nehéz ezen célt elérni, legjobban tudják azok, kik ezen cél megvalósítását életföladatukká tüzték ki, kik ennek szentelik életük és munkaképességük legnagyobb s legbecesebb részét — a tanítók!

A mily nehéz ebbeli munkájuk, ép oly édes azon tudat, hogy az kellő méltánylásban és elismerésben részesül.

A tanítók működése és a népoktatásügyi iránti érdeklődésének s elismerésének, mint minden évben, úgy az idén is fényes jelét adta a képviselőház a közokta-

tásügyi költségvetésnek tárgyalása alkalmával. Többen kifogásolták, hogy böles közoktatásügyünk több helyütt megtakarításokat volt kénytelen eszközölni; a tanítónak fizetési minimumának 300 frtról 400-ra való emeléséről is volt említés; a népoktatás állapotáról, annak szervezéséről, vezetéséről és eredményéről dícsérőleg nyilatkoztak.

Hála az elismerésért!
Ezek mind örvendetes jelenségek és nevezetethenek, talán a tanítók rózsáinak!

Amde a rózsának tövise is van. És ezen tövis éppen az igen sokszor említett „tanítói díjazás.“

Ha szabad a méltóan kiérdemelt elismerést rózsának neveznem, akkor ép oly joggal nevezhetem a tanítók kevés fizetését tövisnek.

Sokszor halljuk emlegetni, hogy ennyi munka, ennyi eredmény után többe érdemelne a tanító, de talán csak évek múlva fogjuk hallhatni azt, hogy a megérdemelt és megszolgált fizetésünk valahára fölemelkedik.

Mindenkinek érdekében tesz a társadalom, az állam; mindenkinek helyzetén történik javítás, könnyítés, csak a mi helyzetünk nem igen akar javulni, s ha talán néhol igen, nagyon kis mértékben. És vajjon miért? Mindenne van pénzünk, csak éppen fizetésünk javítására ne tudnánk áldozni? Éppen mi lennénk a nemzet mostohái? Nem! Hisz éppen arról győződött meg a közoktatásügyi költségvetés tárgyalása, hogy pártolnak bennünket, elismeréssel nyilatkoznak működésünkéről és mégis, mi az eredménye? Semmi, a mi a tövisnek eltávolítását eszközölné.

Avagy nem lehet a rózsát tövis nélkül elképzelni?

Ugy tudom, hogy még az ellenzéki tábor is csatlakoznék kormányunk pártjához, ha anyagi helyzetünkön javítani akarna, és mégis kékik a kormány ily értelmű törvényjavaslatot benyújtani; pedig hiszem, hogy az egyhangulag elfogadhatnák.

Azt mondják: „Takarékoskodni kell! Nagyon sok a kiadásunk, kivált most!“ Erre csak azt mondhatom. Németországnak is volt, van és lesz sok kiadása, de azért van arra is, hogy iskoláira és tanítóira is sokat költhet. Az 1866. osztrák-német háboru után szárnyra kelt azon hír, hogy a német iskolamesterek vivták ki a győzelmet az ausztriai iskolamesterek fölött; a mire csak annyit kívánok megjegyezni; gondolom, azon győzelmes iskolamesterek nem voltak 300—300 frtos tanítók!

Erős hitünk és reményünk, hogy a közel jövőben meglesz, a mit oly gyakran megígérnek, mert bizunk a nemzet böles törvényhozáiban.

Pfeifer József.

A postatakarékpénztári betétkönyvecske biztonsága.

Csak a napokban volt olvasható a lapokban, hogy a kir. kuria egy döntvényével a postatakarékpénztár által kibocsátott betétkönyvecskéket közokiratnak minősítette, kimondván, hogy annak hamisítója nem mint a kifizető törvénykönyv 403. §. 3. pontja alatt elősorolt takarékpénztári könyvecskének magán, hanem a 391. §-ba ütköző közokirat hamisítást képez.

A kir. kuria e döntvénye kétségkívül hozzá fog járulni ahhoz, hogy néptünk figyelme és érdeklődése fokozottabb mértékben forduljon a postatakarékpénztár üdvös intézménye felé. Az a tudat, hogy a postatakarékpénztári betétkönyvecske hamisítása a súlyosabb becsapítás alá eső büntettek egyikét képezi, visszaraszólag fog hatni azokra, a kikben megvan a hajlam letérni a törvényes útról, s ezzel csak szilárdulni fog a bizalom, illetve a biztonság érzete azokban, a kik megtakarított filléreiket a postatakarékpénztárban helyezték el gyümölesztetés végett.

Fájdalom, ma még tulnyomó az a fölfogás, hogy a jó tőkebefektetésnek az a fökelléke, hogy az minél magasabb kamatok mellett történjék, míg arra, hogy azok a tőkék gyümölesztetés végett minél megbízhatóbb kezekbe jussanak s hogy a betevő nyugodtan aludhassék megtakarított filléreinek sorsa fölött, esekélyebb súlyt látszanak fektetni. Pedig az ily takaréktőkének az a rendeltetése, hogy a mellett, hogy tisztességes kamatot hozzon, mégis a szükség perceiben rendelkezésre álljon. Mit ér annak a kis tőkepénzesnek, ha pár esztendőn át magas kamatot huzzt is tőkéje után, ha egy szép napon arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy hűtlen vagy ügyetlen kezek vagyonkáját elharagoszták. Százak meg százak keserves munka és veríték árán megszerzett takaréktőkét mentek már tönkre ily módon, a mire csak a legutóbbi időben ismételtel volt példa.

Az állam föltétlenül szavatolva a postatakarékpénztárba elhelyezett tőkékért és a kamatokért, a biztonság oly fokát nyújtja, aminőt semmiféle magánintézet nyújtani nem képes. Az állam kifoghatatlan és elpusztíthatatlan, s azért minden föltételek közt helyt állhat kötelezettségeiért. S ez fontos föleg napjainkban, a midőn a politikai viszonyok óránként valamely válság bekövetkeztétől tartani engednek. Ilyenkor biz könnyen megtörténhetik, hogy a magánintézet, bármily nagy tartalékforrások fölött is rendelkezék, nagy zavarba jön a betevők ostromával szemben. Ez állapot nálunk már azért is sajnos következményekkel járhat, mert magánintézeteink közül számosan az elfogadott betéttőkékhez képest elenyésző esekély alap- vagy tartaléktöke fölött rendelkeznek; a betéteket többnyire értékpapirokba, jelzáloghitelbe vagy egyéb nehezen, vagy éppen nem értékesíthető értékekbe fektetik be s míg az előbbie a válság folytán bizonyára nagy értékesítést szenvednek, az utóbbiak nehezen lesznek értékesíthetők, illetve mobillá tehetők s így kiszámíthatlan eshetőségekkel állnának a betevők válságos időben szemben.

Eltekinve tehát számos más előnyeitől, — minő a portomentesség, le nem foglalhatóság, adó-, bélyeg- és illetékmentesség stb. — a postatakarékpénztár már föltétlenül biztonságos által is érdemes arra, hogy néptünk nyugodtan helyezze el ott fillereit. Ezzel azonban a tőkebefektetés más föltételében, t. i. a tisztességes kamat élvezetében is részesülhet; ez eljárás mindenesetre célzerűbb, mint elrejtve a ládájában őrzeni a pénzt, a hol semmitsem kamatozik s hozzá még ki van téve az ellopás veszélyének is.

EGY IRÓNÓ SZERELME.

Beszély.
Dörner Dérától.

— Szerelm! mi a szerelm? Nemtője avagy megrontója az életboldogságnak.

Keserrel mondá e szavakat Zsófia, egy hirneves magyar írónő. Zsófia mondá ezt, ki csak szerelemről regél, Zsófia, ki úgy beszél e szent érzelméről, hogy ezeket hódít szavaival. Mint mennyei zengemény, úgy visszhangoznak szavai hallgatói között, úgy állt ott, miként egy hittérítő, úgy mint egy hadvezér és szerelm a cimrát lobogóján.

— Zsófia! te vagy a szerelm szószólója. Zsófia, te álmódlat most midőn azt mondád: A szerelm az életboldogságnak nemtője, avagy megrontója. Te irtad le oly szépen „Imát”, te festettél le egy nőt, ki szerelemben csalódott és ki szerelem okozta mély kínjai között is mondá, inkább viselem szerelmem kínjait, minthogy éljek szerelmem nélkül! Az írónő nem válaszolt. Mély sóhajjal dőlt vissza egy karszék puha támláiba. A legnagyobb felindulás visszatükrözött arcán, kis kezét göresösen kulesolván egybe, ajkai remegtek. Lassan, lassan megnyugodott, de hosszú arany szempilláin két könnyűcsepp ragyogott. Nénje aggodalommal tekintett reá. Gyengéden simítá el homlokáról szép haját és halkán, biztatólag mondá:

— Zsófia, nem ismerem reád, hova tűnt a víg mosoly ajkaidról? Óh te csicseregő kis madár, oly régen nem daloltál már.

A két nő testvér volt, Zsófia és nénje Ilma. A testvérek mondhatlanul szerették egymást. Ilma, hogy más irányt adjon húga gondolatainak, kitará a szoba ablakait, honnan a legkellemebb tavaszi illatár özönt be és a legszebb látvány tárult a néző szeméi előtt.

Sűrű faszorok vezettek egy hegyoldalra épített kastély felé.

Zsófia szeméi a kastély felé irányultak, ajkait ideges mosoly játszta körül.

Ott lakik Szécsődy gróf. Gazdag és mégis oly szegény, szegény, mert engem szeret. Oly szomorúan rebegtek a leányka ajkai e szavakat. A nap pihenni szállt alá, Zsófia felállt, karjait keresztbe szorítá kebelén.

— A nap már búcsút int; lángtűzével felhevített mindent, a mi él, de az én jéghideg, kopár szívemben ott a naptűz sem teremt már tavaszt.

E szavak hallatára Ilma szelíden átkarolta és részvétellel mondá:

— Légy őszinte, jó szívedet mi bánat sújtja? Ismét egy sóhaj volt a válasz.

— Hagyj magamra, mondá rövid szünet után, felzudult lelkem, tán nyugalmát lelendi.

— Nem lehet, volt a határozott válasz.

— Bocssás Ilma; jer ide mellém. Jó lélek te nem hagysz el, bánatom okát szeretnéd tudni — búmat osztani.

A beszélő szeméi szikráztak, arca lángban égett. Festői szép arcát, az izgatottság még szebbé varázsolta.

Ilma egy lámpát helyezett egy kis íróasztalára, mely felett Raphael angyalkái tárták ki védő szárnyait.

— Ne busulj lelkem, szól, jőj, foglalj helyet asztalkád előtt. Lám itt hever egy befejezetlen szép műved, melynek folytatását úgy lesem.

Oly boldog lehetnél! Mond mi hiányzik neked? Ünnepele állsz egy ország előtt és babért aratsz minden tollvonásoddal.

— Mi hiányzik neked? Testvér! mi ezeknek adatott — a szerelm. De nem, az sem hiányzik, mert itt él szívemben, érzem minden kínjait — boldogtalan vagyok.

Talán gróf... Ah tévedsz Ilma, nem gróf Szécsődy. Itt térdelt az ma előttem, esdedt szerelmemért, esdedt, hogy legyen övé, legyen neje. Csak ő, kit úgy szeretek; ő hideg irányomban. Közönnel tekint reám, midőn szívem minden érzete visszatükrözik szemeimben, midőn oly könyörgőleg tekintek reá, mintha mondanám, óh kegyelem, szeress!

Zsófia, ki az kit te szeretsz? Óh mond, talán tévedsz, hátha ő is szeret és csupán a szerénység nem engedí szólni.

— Ki ő? egy szegény ember, egy hivatalnok, ki tengődik napról-napra. De mily lángesű, mily nagylelkű. Oly nemes és mégis nagyon, nagyon büszke férfi.

En szeretem őt. Ilma! esküszöm mindenre mi szent nekem mennyben és földön — én imádom. Feláldozom érte a világ minden kincseit, lelkem tüdőt — de ő neki csak gúnymosolya van rézemre. De megtudom a valót, legyen az élet avagy halál.

Egy színművet fogok írni. Bele szövöm szívem minden érzetét, minden fájdalmát. Hozzá fogom intézni minden szavamot és majd leolvasom arcáról ítéletemet. Eldobom magamtól női büszkeségemet, midőn közeledek felé, de magasztos minden érzelm, melyet a szerelm szentesít.

— Zsófia, óh mond nevé? — Halmay!

— Halmay egy négyülölő, kiáltá fel Ilma keserűen, óh szegény Zsófiám!

— Sírj velem Ilma, keseregi egy lényvel kit ezen irigyelnek és ki mégis — oly boldogtalan.

* * *

Szép erkélyszobában, elrejtve déli növények között tilt Zsófia egy íróasztal előtt. Karesu termetén hosszú uszályos kék reggeli öltöny omlott dús redőkben végig, felbomlott arany-hajfürtjeit kék szalag fogta hangyagon körül. Szép arcán ma a meglepődöttség mosolya tilt. Finom ujjai közt egy levélkét tartott. Nézte a boríték címét, mintegy gondolkodván, vajjon szerezen-e magának tudomást a tartalmáról. Szinte remegve bontották fel a kis kezek. Halkan olvasta a szavakat: Elfogadott színműve kívánsága szerint holnap adatik. Örömtől sugárzó arccal tudatta e hírt nővérel.

— Ilmám, mondá, e műbe leheltem szívem minden szenvedését, minden vágyát. Ha a szerelmemnek csak egy paránya él szívében irányomban, úgy meg fog érteni. El fogok rejtőzni a függöny mögött és onnan megfigyelem arcának kifejezését, minden mozdulatát.

— Zsófia, én remegek a napi naptól. Halmaynak nincs szíve.

— Ne félj testvér, van elég lelkierőm, eltűröm, ha mindjárt a legszoróbbat tapasztalnám is.

Megjött a várva-várt nap. Hóféhér ruhában szállt Zsófia az érte küldött fényes fogatba, nővére kíséretében. A szinteremben elfoglalta a számára függönnyel elzárt helyet. Az előadás kezdetét vette. A közönség el volt ragadtatva. Szünetnélküli tapsvihar követett minden jelenetet.

— És Zsófia? Zsófia a nagy mű szerzője, a hirneves írónő, kire babér várt, halványan, mint egy kísértet, összekulesolt remegő kezekkel tilt ott és ajkai oly fájoan sügták:

— Minden reményem oda. Halmay meghívott vendég volt, de a neki szánt hely üresen maradt.

Összeroskadok, erőm elhagy, képtelen vagyok a közönség előtt megjelenni, mondá halkán nővérehez.

— Zsófiám, viszonzá az, uralkodj' érzelmied felett légy igéretedhez képest erős.

Vége volt az előadásnak. Ezer ajk hívta a szerzőt. Zsófia lassan, ingadozó léptekkel jött a nagy közönség elé. Eljen, tapsvihar fogadta őt. Hullt a virágözön! néhány pillanat alatt majd nem eltemetve állt ott. Az írónő mélyen megbajtá magát, de örömmosoly nem tűnt fel ajkain. Távozott... félig ajultán dőlt nővére karjaiba.

— Babér, babér sügták szép ajkai fájdalommal- Irok, szívem vérevel irok és úgy aratok dicsőséget, babért — babért, mely egykoron a sirbantot képezendi koporsóm felett. Balzsamot, gyógyírt fájo szívemre, óh, vigyéték a babért, — az enyhet nem ad.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
27 Kedd	Rupert	Rupert	15 Agap. v.
28 Szer.	Gusztáv	Málchus	16 Sabina
29 Csüt.	N. csütört.	N. csütört.	17 Elek
30 Pént.	N. péntek	N. péntek	18 Cyrill

Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR. *)

Személyem és adó- és illeték közbenjáró iródam ellen terjesztett kózsas- s valótlán hírek megcáfolásául értesitem a t. érdeklődő közönséget, hogy korlátlanul mint eddig is működöm, adók- és illetékek közbenjárásával, itthelyt fennálló iródamban.

Roth Albert.

Ó-Sztrapáról a minapában Záris Ráda ottani lakos kamrájából éjnek idején több rendbeli ruhaneműt elloptak s a lopott tárgyakat a tolvajok Kuczurszki Mladen ó-szivaci lakoshoz szállították. A helybeli csendőrség a nyomozást megindítván, a tolvajokat felfedezték Trnyakov Jován és Plavanacz Voin ó-sztrapári lakosok és rovott előéletű egyének személyében, kiknek vallo-mása alapján Kuczurszki Mladen ó-szivaci lakosnál az ellopott ruhaneműket is felfalálták. A csendőrség a tolvajokat letartóztatta, az apatini kir. járásbíróhoz be-kísérte, az illető járásbíró ur azonban anélkül, hogy károst kihallgatta volna, vagy a tolvajok előlelete és vise-letéről magának meggyőződést szerzett volna, őket a csendőrségtől el sem fogadta, hanem azonnal szabad lábra bocsájtotta. Már pedig Trnyakov Jován és Plava-nacz Voin hirhedi tolvajok, számtalanszor voltak lopás miatt büntetve s a társadalomnak községünkben rémét képezik, különösen most, a midőn szabadabban üzhetik garázdálkodásaikat, mivel mint mondják, ők a járásbí-róságtól nem tartanak, mert Trnyakov Jován Fernbach Antalnak csöze s így jövöre sem fél attól, hogy a já-rásbíró ur őt el nem eresztí. Nem tudhatni miféle prote-keioj utján jutottak azonnal szabadlábra; de ha a tolvajokkal az apatini járásbíróhoz így bánik, akkor Szta-páron ezeknek száma csakhamar meg fog szaporodni s a lakosság pedig ugyancsak örködjék éjjel, hogy meg ne lojják, nappal pedig dolog helyett aludhat, s e kel-lemes jöletét köszönje meg az apatini járásbíró ur ta-pintatos eljárásának. A felelős örök pedig fizessék meg a károkat — hisz felelősek érte — a csendőrség meg jövöre tartózkodni fog a tolvajok bekísérésétől, mert hisz nem fogja magát blamiráni ismét ily esetekkel. Egy ó-sztrapári lakos és földbirtokos. Szt. L.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

A zombori keletgradinai határban

91 régi láné szántóföld (2000 ölle) haszonbérbe adandó. Bővebb felvilágosi-tással szolgál a tulajdonos.

3-2

Csihás Benő.

498. sz.

1888.

Árlejtési hirdetmény.

Uj-Futtak község jegyzői laka részbeni újja építésének tervei és költségvetési előirányzata, a tekintetes megye alispáni hivatalnak 4923./1888. sz. a. rendeletével jóváhagyatván, — ezen építkezésnek vállalkozó általi elkészítése határozatott el. — Ennek folytán a tek. ujvidéki szolgabíró-ság vezetése alatt Uj-Futtak község tanácstermében megejtendő árlejtés határideje, **folyo évi április hó 3-ának délutáni 3 órájában** állapittatik meg.

Mely árlejtésre, a vállalkozni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy magokat a 3574 frt 91 kr költségvetési összegnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel lássák el, az árlejtési egyéb feltételek pedig a hivatalos órákon belül, Uj-Futtak község jegyzői hivatalában tekinthetők meg.

Uj-Futtakon, 1888. évi március hó 16-án.

Mihálovits Sándor,
jegyző.

Schaab Márton,
bíró.

6. szám.

iskrszéki 1888.

Pályázati hirdetmény.

Bogojeva község községi iskolaszéke részéről elhalálozás folytán üresedésbe jött kántor-tanítói állomásra folyó évi május hó végeig pályázat hirdetetik azzal, hogy a választás **folyo évi junius hó 5-én** fog megejtetni.

Az állomás javadalma:

a) 348 frt készpénzfizetés, havi előleges részletekben;

b) szabadlakás 392 öll udvar és kerttel;

c) 25 hold 526 öll szántóföld és 367 öll kiterjedésű szérűskert haszonélvezése, melyektől az adót és egyenértéki illetéket a kántor-tanító tartozik fizetni;

d) 20 úrköbméter kemény hasáb tűzifa;

e) a canonica visitatio szerint megállapított stóla jövedelem.

Az ismétlő iskoláért, a gazdaságtan, fate-nyésztés és nemesítés elméleti és gyakorlati oktatásáért külön díj nem jár.

Pályázhat minden magyarajku okleveles tanító, ki a kántori teendőket teljesíteni képes.

A kellőleg felszerelt kérvények legkésőbb folyó évi május hó 31-ig a községi iskolaszékre címezve, Berecz Károly iskolaszéki elnökhöz Bogojeván (Bácsmegeye) küldendők; a később érkezendő kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kelt Bogojeván, 1888. évi március hó 21-én.

Berecz Károly,
iskolaszéki elnök.

3-2

2411

1888.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. államjóságigazgatóság kezelése alatt álló alább elosorolt kincstári birtokok eladása iránt az alább kitűzött helyeken és időben mindenkor délelőtt 9 órakor kezdve írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz teendő le, s az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlathoz szintén a kiküldési árnak 10%-át tevő bánatpénz mellé- lendő. A feltételek a szegedi m. kir. jóságigazgatóságnál és az illető ispánságnál betekintheők s itt csakis azok-nak a vételár mikénti törlesztésére vonatkozó feltételei-ből ezek hozatnak köztudomásra: Az 5000 frtot el nem érő vételárak 10 év, illetőleg 20 fél év alatt, az 5000 frtot meghaladó vételárak 20 egész, illetve 40 félelv elő- leges részletekben törlesztendők, mindenkor az összes künnlevő tőketartozás után számítandó szabályszerű ka-matokkal. Ezen birtoktestek eladásához a törvényhozás utólagos jóváhagyása kikötetik. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverést megtartó helyek és birtokok a következők: **I. Kulán a m. kir. kincstári ura-dalmi ispánságnál 1888. évi ápril hó 14-én.** Ó-kéri postaföld 71⁶⁶⁴ h. 21,423 frt kiküldési árral. **II. Zomborban a m. kir. adóhivatalnál 1888. évi ápril hó 16-án d. u. 3 órakor.** Alsó pusztai kulai kincstári birtokból: I. dűlő 25⁵⁶⁶ hold 6342 frt, II. dűlő 14¹³⁵⁷ hold 3254 frt, III. dűlő 57⁸⁴⁰ hold 10536 frt, IV. dűlő 121⁷⁸⁶ hold 19149 frt, V. dűlő 19¹⁵⁰⁰ hold 5359 frt, VI. dűlő 33¹¹⁹⁰ hold 8360 frt, VII. dűlő 135¹⁴⁴⁰ hold 28275 frt, VIII. dűlő 138⁷²⁶ hold 28397 frt, IX. dűlő 129¹³⁹⁶ hold 31085 frt, X. dűlő 95¹⁴⁶⁹ hold 21080 frt, XIII. dűlő 83⁶⁶⁹ hold 22707 frt, XIV. dűlő 74¹⁵⁵¹ hold 23273 frt, XV. dűlő 54⁵⁶⁰ hold 17687 frt, XVI. dűlő 19¹⁵²⁰ hold 5951 frt, XVIII. dűlő 25⁹³⁶ hold 7450 frt. A „Bárány” járás nevű: I. dűlő 42¹³⁶⁷ hold 15363 frt, II. dűlő 52⁴⁵⁰ hold 20941 frt, III. dűlő 38⁴⁷¹ hold 10562 frt, kiküldési árral. Ezen bárány járás nevű I—III. dűlő a fentebbi módozattól eltérőleg tehát azonkívül még 5—5 holdas parcellákban is kizárólag szóbelileg fog árverez-tetni. Szegeden, 1888. március hó 13-án. **M. kir. állam-jóságigazgatóság.** (Utánnyomás nem díjaztatik.)